

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра математичної фізики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи

Харитонов О.М.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прикладне програмування
для студентів

галузь знань	11 «Математика та статистика»
спеціальність	112 «Статистика»
освітній рівень	перший (бакалавр)
освітня програма	«Статистика»
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020/2021
Семестр	3, 4
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Обвінцев Олександр Вальдемарович, канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри математичної фізики

Пролонговано: на 20 /20 н.р. () « » 20 р.
на 20 /20 н.р. () « » 20 р.

КИЇВ – 2020

Розробник: Обвінцев Олександр Вальдемарович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри математичної фізики.

ЗАТВЕДЖЕНО
Зав. кафедри
Математичної фізики

Самойленко В.Г.

Протокол № 1 від 28.08.2020 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією механіко-математичного факультету

Протокол від 31.08 2020 року № 2
Голова науково-методичної комісії професор, д.ф.-м.н. Олійник А.С.
(підпис)

1. Мета дисципліни – ознайомлення та оволодіння сучасними методами та теоретичними положеннями, притаманними інформатиці та програмній інженерії, та їх застосування при побудові алгоритмів та програм у парадигмі об'єктно-орієнтованого програмування для сучасних комп'ютерів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати:* основні поняття програмування: виконавець, алгоритм, програма; синтаксис, семантику та властивості структур керування (ланцюг, розгалуження, цикли); методи побудови алгоритмів та програм, будову простих та складених типів даних; опис та використання підпрограм та модулів, синтаксичні конструкції мови програмування Python; поняття класу та об'єкту, наслідування та інкапсуляції; поняття помилки та виключної ситуації, правила обробки помилок; поняття ітератора та генератора; опис ітераторів та генераторів у мові Python; поняття декоратора функції; поняття множинного наслідування; поняття метакласів, абстрактних класів, метапрограмування.
2. *Вміти:* будувати лінійні алгоритми та програми, розгалужені алгоритми та програми; будувати циклічні алгоритми та програми, програми, які оперують даними простих типів; будувати програми, які оперують даними складених типів: рядок, список, кортеж, словник, програми, що містять підпрограми, програми, що складаються з модулів; будувати програми, що містять класи та об'єкти; будувати програми з обробкою помилок та виключних ситуацій; застосовувати у програмах ітератори та генератори; будувати програми, які використовують декоратори; будувати програми, які містять класи, що успадковують від декількох класів, абстрактні класи, метакласи; програми з використанням графічного інтерфейсу.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Прикладне програмування» є складовою освітньої програми підготовки фахівців за освітнім рівнем «бакалавр» галузі знань 11 математика та статистика зі спеціальності 111 математика освітньої програми «Комп'ютерна математика». У програмі дисципліни розглядаються такі поняття як наукові обчислення, регулярні вирази, функції операційної системи, паралельні обчислення, будова глобальних мереж, програмування веб-застосувань. Ці поняття необхідні для підготовки студентів до використання загальних методів програмування в подальших навчальних курсах, сприянню розвитку логічного та аналітичного мислення студентів.

Дана дисципліна є обов'язковою.

Викладається у 3 та 4 семестрах 2 курсу в обсязі **240 год. (8 кредитів ECTS¹)** зокрема: *лекції – всього 44 год., лабораторні – 70 год. консультацій – 6 год, самостійної роботи студентів – 120 год (У 3 семестрі кредитів 5 лекції – всього 28 год., лабораторні – 42 год. консультацій – 4 год, самостійної роботи студентів – 76 год. У 4 семестрі кредитів 3 лекції – всього 16 год., лабораторні – 28 год. консультацій – 2 год, самостійної роботи студентів – 44 год.)*. У курсі передбачено **3 змістових модулів, 2 модульні контрольні роботи та фінальний проект**. Завершується дисципліна заліком у 3 семестрі та **іспитом у 4 семестрі**.

¹ кредитів ECTS – кредит кратний 30 годинам.

4. Завдання (навчальні цілі):

формування здатності розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у математиці або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів математики, статистики й комп'ютерних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; набуття знань, умінь та навичок (компетентностей) на рівні новітніх досягнень у математиці, відповідно до освітнього рівня «Бакалавр». Зокрема, професійне оволодіння компетентностями:

- 1) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 2) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 3) Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.
- 4) Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово.
- 5) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- 6) Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- 7) Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.
- 8) Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- 9) Здатність працювати автономно.
- 10) Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- 11) Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- 12) Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- 13) Здатність здійснювати логічні математичні міркування із чітким зазначенням припущень та висновків.
- 14) Здатність до математичного формулювання задач та вибору методів їх розв'язання.
- 15) Здатність робити якісні висновки з кількісних даних.
- 16) Уміння працювати з інформаційними базами даних.
- 17) Здатність використання обчислювальної техніки, спеціалізованих мов програмування та програмних засобів для розв'язання задач і здобуття додаткової інформації.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (РН) (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання (Формуються розробником)			
	3 семестр			
РН 1.1	Знати поняття наукових обчислень	<i>Лекція, лабораторні заняття</i>	<i>Модульна контрольна робота 1, іспит, активна робота на лекції, усні відповіді</i>	2.5%
РН 1.2	Знати поняття регулярного виразу, синтаксис мови регулярних виразів, функції операційної системи			5%
РН 1.3	Знати поняття паралельних обчислень, потоків та процесів		<i>Модульна контрольна робота 2, залік, активна робота на лекції, усні</i>	5%
РН 1.4	Знати поняття побудови глобальних мереж, мережні протоколи, рівні мережних протоколів			5%

			<i>відповіді</i>	
PH 2.1	Вміти будувати програми для наукових обчислень у Python, зображувати результати у графічному представленні	<i>Лекція, лабораторн е заняття, самостійна робота</i>	<i>Модульна контрольна робота 1, залік, виконання завдань, винесених на самостійну роботу</i>	10%
PH 2.2	Вміти застосовувати у програмах регулярні вирази, будувати програми, що використовують функції операційної системи, працюють з офісними документами			10%
PH 2.3	Вміти будувати програми, які містять процеси та потоки, працюють у глобальних мережах	<i>Лекція, лабораторн е заняття, самостійна робота</i>	<i>Модульна контрольна робота 2, залік, виконання завдань, винесених на самостійну роботу</i>	10%
PH 3.1	Здатність обґрунтовувати власний погляд на задачу та формулювати робочі гіпотези, спілкуватися з колегами з питань застосування методів та теорій	<i>Лекція, лабораторн е заняття</i>	<i>Активна робота на лекції, лабораторни х заняттях, усні відповіді</i>	1,25%
PH 3.2.	Вироблення навиків командної роботи			1,25%

	4 семестр			
PH 1.5	Знати поняття веб клієнтів та веб-серверів, основи мови HTML	<i>Лекція, лабораторн е заняття</i>	<i>Фінальний проект, іспит, активна робота на лекції, усні відповіді</i>	2.5%
PH 1.6	Знати синтаксис мов XML, JSON			5%
PH 1.7	Знати поняття ,бази даних, короткий синтаксис мови SQL			5%
PH 1.8	Знати поняття тестування програм, модульного тестування			5%
PH 2.4	Вміти будувати програми для веб-клієнтів та веб-серверів, з використанням XML та JSON	<i>Лекція, лабораторн е заняття, самостійна робота</i>	<i>Фінальний проект, іспит, виконання завдань,</i>	10%
PH 2.5	Вміти будувати програми, що використовують бази даних			10%

			винесених на самостійну	
РН 2.6	Вміти будувати програми для модульного тестування інших програм	Лекція, лабораторн е заняття, самостійна робота	Фінальний проект, іспит, виконання завдань, винесених на самостійну роботу	10%
РН 3.1	Здатність обґрунтовувати власний погляд на задачу та формулювати робочі гіпотези, спілкуватися з колегами з питань застосування методів та теорій	Лекція, лабораторн е заняття	Активна робота на лекції, лабораторни х заняттях, усні відповіді	1,25%
РН 3.2	Вироблення навиків командної роботи			1,25%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Р езультати навчання дисципліни	РН 1.1	РН 1.2	РН 1.3	РН 1.4	РН 2.1	РН 2.2	РН 2.3	РН 3.1	РН 3.2	РН 1.5	РН 1.6	РН 1.7	РН 1.8	РН 2.4	РН 2.5	РН 2.6
Програмні результати навчання																
РН-1 Здійснювати професійну письмову й усну комунікацію українською мовою та, принаймні, однією з іноземних мов;	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Результати навчання дисципліни	PH 1.1	PH 1.2	PH 1.3	PH 1.4	PH 2.1	PH 2.2	PH 2.3	PH 3.1	PH 3.2	PH 1.5	PH 1.6	PH 1.7	PH 1.8	PH 2.4	PH 2.5	PH 2.6
Програмні результати навчання																
PH-12 - Вміти збирати та обробляти дані, застосовувати статистичні процедури для аналізу даних за допомогою обчислювальної техніки та програмних засобів	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
PH-13 - Вміти моделювати реалізації випадкових величин і процесів та використовувати результати моделювання для верифікації й аналізування ефективності статистичних процедур	+				+			+	+							
PH-14 - Володіти сучасними інформаційними технологіями для створення презентацій, роботи з базами даних, пошуку інформації та обміну нею	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів:

- оцінювання у 3 семестрі:

1. Виконання завдань, винесених на самостійну роботу: PH1.1, PH1.2, PH1.3, PH1.4, PH3.1, PH3.2, PH2.1, PH2.2, PH2.3 – 30 балів/18 балів;

2. Модульна контрольна робота 1: РН1.1, РН1.2, РН2.1 – 10 балів/6 балів;
 3. Модульна контрольна робота 2: РН1.3, РН1.4, РН2.2, РН2.3 – 10 балів/6 балів;
 4. Розв'язання задач на лабораторних заняттях: РН2.1, РН2.2, РН2.3 – 10 балів/5 балів;
- Разом 60/35

- підсумкове оцінювання: залік.

- максимальна кількість балів, які можуть бути отримані: 40 балів;
- результати навчання, які будуть оцінюватись: РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН1.4, РН2.1, РН2.2, РН2.3;
- форма проведення і види завдань: письмова робота, побудова та налагодження програм за комп'ютером.

- оцінювання у 4 семестрі:

1. Виконання завдань, винесених на самостійну роботу: РН1.5, РН1.6, РН1.7, РН1.8, РН3.1, РН3.2, РН2.4, РН2.5, РН2.6 – 30 балів/18 балів;
 2. Фінальний проект: РН1.5, РН1.6, РН2.1 – 20 балів/12 балів;
 3. Розв'язання задач на лабораторних заняттях: РН2.1, РН2.2, РН2.3 – 10 балів/5 балів;
- Разом 60/35

- підсумкове оцінювання: іспит.

- максимальна кількість балів, які можуть бути отримані: 40 балів;
- результати навчання, які будуть оцінюватись: РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН1.4, РН1.5, РН1.6, РН1.7, РН1.8, РН2.4, РН2.5, РН2.6;
- форма проведення і види завдань: письмова робота, побудова та налагодження програм за комп'ютером.

7.2. Організація оцінювання:

Критично-розрахунковий мінімум балів за навчання впродовж 3 семестру становить **20** балів, рекомендований мінімум, розрахований з урахуванням специфіки дисципліни становить **35** балів. Студенти, які протягом семестру набрали сумарно меншу кількість балів ніж рекомендований мінімум **35** балів для підвищення балів отримують можливість доскласти домашні завдання, які були задані протягом семестру. Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 20 балів, тобто, якщо оцінка студента на заліку є нижчою від мінімального порогового рівня (20 балів), то бали за залік не додаються до семестрової оцінки;

Критично-розрахунковий мінімум балів за навчання впродовж 4 семестру становить **20** балів, рекомендований мінімум, розрахований з урахуванням специфіки дисципліни становить **35** балів. Студенти, які протягом семестру набрали сумарно меншу кількість балів ніж рекомендований мінімум **35** балів для підвищення балів отримують можливість доскласти домашні завдання, які були задані протягом семестру. Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 24 бали, тобто, якщо оцінка студента на іспиті є нижчою від мінімального порогового рівня (24 бали), то бали за іспит не додаються до семестрової оцінки (вважаються рівними нулю), а підсумкова оцінка із дисципліни є незадовільною;

Самостійна робота передбачає виконання зазначених керівником курсу завдань практичного характеру.

Командна робота полягає у виконанні завдання протягом заняття командою з 3 (2) студентів під контролем викладача.

Модульні контрольні роботи та колоквиум проводяться в час після занять в формі письмово-усній за практичними та теоретичними питаннями курсу, запропонованих керівником курсу.

Допускається оцінювання за допомогою технологій дистанційного навчання.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі форм контролю здійснюються у відповідності до „Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” (2018), <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>.

Якщо студент набрав протягом семестру більше, ніж 50 балів, він може отримати додаткові бали у рейтинг без складання іспиту (заліку) в кількості, що залежить від набраних балів у семестрі:

від 51 до 55 балів – додається 24 балів

від 56 до 60 балів – додається 34 бали

Набравши протягом семестру більше, ніж 50 балів, студент може підвищити свій рейтинг в разі успішної здачі іспиту (заліку).

Форма іспиту – письмово-усна. Екзаменаційний білет іспиту складається із 3 завдань, перші два з яких є теоретичними, третє – задача. Кожне теоретичне завдання оцінюється від 0 до 13 балів, задача – від 0 до 14 балів. Всього за іспит можна отримати від 0 до 40 балів.

Терміни проведення форм оцінювання:

1. Модульна контрольна робота 1: на 5-му тижні 3 семестру.
2. Модульна контрольна робота 2: на 10-му тижні 3 семестру.
3. Фінальний проект – на 15 тижні 4 семестру

7.3. Шкала відповідності оцінок

Залік (3-й семестр):

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

Іспит (4-й семестр):

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

Підсумковою оцінкою за дисципліну є оцінка, отримана за 4-й семестр.

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і практичних занять

3-й семестр

Теми	Назва теми	Кількість годин				
		Лекції	Лабораторні заняття	Самост. робота	Контр. модульна робота	Інші форми контролю
Змістовий модуль 1. Наукові обчислення						
1	Наукові обчислення	8	12	20		
2	Регулярні вирази	2	4	8		
3	Використання операційної системи	4	6	12	2	
Змістовий модуль 2. Паралельні обчислення						
1	Робота з даними у офісних документах	4	6	6		
2	Паралельні обчислення	6	8	15		
3	Загальна будова глобальних мереж	4	6	15	2	
Всього годин за 3 семестр		28	42	76		

4-й семестр

Теми	Назва теми	Кількість годин				
		Лекції	Лабораторні заняття	Самост. робота	Контр. модульна робота	Інші форми контролю
Змістовий модуль 1. Веб-програмування						
1	Побудова веб-клієнтів	2	4	8		
2	Побудова веб-серверів	4	6	10		
3	XML та JSON	4	6	8		
4	Використання баз даних	4	6	10		
5	Тестування. Розповсюдження власних застосувань	2	4	8	2	
Всього годин за 4 семестр		16	28	44		

Загальний обсяг 240 годин, у тому числі:

**лекції – 44 годин,
лабораторні заняття – 70 годин,
консультації – 6 годин,
самостійна робота – 120 годин.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Обвінцев О.В. Об'єктно-орієнтоване програмування. Курс на основі Python. Матеріали лекцій. – К., Основа, 2017
2. Peter Norton, Alex Samuel, David Aitel та інші - Beginning Python
3. Wesley J. Chun - Core Python Programming - 2001
4. Magnus Lie Hetland - Beginning Python from Novice to Professional, 2nd ed – 2008
5. Mark Lutz - Programming Python. 4th Edition - 2011
6. Прохоренко Н.А. - Python 3 и PyQt. Разработка приложений – 2012
7. John Goerzen - Foundations of Python Network Programming. - 2004
8. Bernd Klein. PythonCourse <http://www.python-course.eu/index.php>

Додаткова література:

1. Бизли Д. Python. Подробный справочник. - Символ-Плюс, 2010.
2. Марк Саммерфилд, Программирование на Python 3. Подробное руководство. - Символ-Плюс, 2009.
3. Doug Hellmann. Python Module of the Week. - <http://pymotw.com/2/#>
4. Matt Telles. Python Power! The Comprehensive Guide. - Thomson Course Technology, 2012.
5. MarkLutz. ProgrammingPython 4th Edition. - O'Reilly Media, 2010.
6. Tarek Ziadé. Expert Python Programming. - Packt Publishing, 2008.
7. Mark Pilgrim - Dive into Python, Version 5.4 - 2004
8. Jim Knowlton - Python Create Modify Reuse – 2008
9. Noah Gift, Jeremy M. Jones - Python for Unix and Linux System Administration